

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2484

Vragen van de leden **Çörüz** en **Joldersma** (beiden CDA) aan de ministers van Veiligheid en Justitie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Verkopers schoonmaakmiddel verdienen fors aan partydrug GHB»* (ingezonden 13 april 2012).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 14 mei 2012).

Vraag 1

Kent u de berichten «Verkopers schoonmaakmiddel verdienen fors aan partydrug GHB» en «Interview met een GBL-handelaar uit het Oosten van het land – «Ik ben een legale drugsdealer»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het bericht dat 1 200 mensen in 2011 op de eerste hulp zijn beland na het gebruiken van GHB? Welke acties heeft u of gaat u ondernemen om de gevaren van GHB onder de aandacht te brengen?

Antwoord 2

Volgens de Stichting Consument en Veiligheid, die behandelingen bij de afdelingen spoedeisende hulp van ziekenhuizen registreert, zijn in 2010 in totaal 1 200 personen behandeld voor een incident met GHB. Het cijfer over 2011 is op dit moment nog niet bekend.

Zeer binnenkort zal GHB van lijst II naar lijst I van de Opiumwet worden verplaatst. Met deze verzwaring van het wettelijk regime wordt een duidelijk signaal afgegeven aan (potentiële) gebruikers dat GHB beschouwd moet worden als een middel waarvan het gebruik een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid met zich meebrengt.

Vraag 3

Wat vindt u van het feit dat Nederland fungeert als distributieland, terwijl Nederland ook al distributieland is voor qat, wietteelt en xtc? Wat gaat u eraan doen om dit negatieve imago van Nederland te keren?

¹ Trouw, 11 april 2012.

Antwoord 3

Aangezien GHB nu nog een middel is dat op lijst II van de Opiumwet staat is er onvoldoende zicht op zowel de legale als de illegale handel en is het daarom moeilijk te beoordelen of Nederland een distributieland is of dat Nederland zich op dit punt niet onderscheidt van andere landen. Het vervaardigen van GHB is weliswaar strafbaar, maar de handel in GBL is dat nog niet. Wanneer GHB binnenkort op lijst I zal worden geplaatst, worden ook de voorbereidingshandelingen in de zin van artikel 10a van de Opiumwet strafbaar, waaronder begrepen het (zonder legaal doel) voorhanden hebben en/of verhandelen van GBL.

Vraag 4

Wat is uw reactie op het aangehaalde rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) waarin staat dat alle websites die GBL verkopen verdacht zijn, omdat de aangeboden GBL 99% zuiver is terwijl voor schoonmaakdoeleinden 80% al genoeg is en GBL bij een zuiverheid van meer dan 90% gebruikt kan worden als bestanddeel voor de gevaarlijke drug GHB?

Antwoord 4

Vermoedelijk wordt hiermee het rapport «Risicoschatting gamma-hydroxyboterzuur 2011» van het Coördinatiepunt Assessment en Monitoring nieuwe drugs (CAM) bedoeld. Het rapport van het CAM geeft aan dat een zuiverheid van 70–80% van GBL voldoende is voor het vervaardigen van schoonmaakproducten. Een hogere zuiverheidsgraad is voor dat doel onnodig duur. Vermoedelijk geven recreatieve gebruikers de voorkeur aan een hogere zuiverheidsgraad van GBL, omdat zij vermoeden dat de bijproducten van minder zuivere GBL schadelijk zijn voor de gezondheid. Het drinken van GBL, zowel van een lagere als van een hogere zuiverheidsgraad, kan de ingewanden (mondholte, slokdarm) aantasten. Websites die GBL te koop aanbieden zijn evenwel niet verdacht in de strafrechtelijke zin van het woord, omdat de handel in GBL thans niet strafbaar is.

Vraag 5

Is het waar dat GBL, dat minder dan 90% zuiver is, niet geschikt of minder schadelijk is als grondstof voor GHB?

Antwoord 5

Nee, dat is niet het geval, zie het antwoord bij vraag 4. Het gebruik van GBL moet in verband met het risico op gezondheidsschade te allen tijde worden ontraden.

Vraag 6

Deelt u de mening dat ook Nederland moet overgaan op een verbod van meer dan 80% zuivere GBL, zoals in Australië en de Verenigde Staten?

Antwoord 6

Een verbod op meer dan 80% zuivere GBL vind ik niet gewenst, omdat deze maatregel nauwelijks effectief zal zijn. Ook GBL in verdunningen lager dan 80% kan toegepast worden bij GHB-productie. Als GHB op lijst I van de Opiumwet komt te staan, worden ook de voorbereidingshandelingen voor het maken van GHB strafbaar. Dan kan ook strafrechtelijk worden ingegrepen als duidelijk is dat GBL wordt verhandeld met het oog op een toepassing als drug.

GBL staat op de vrijwillige monitoringlijst van de Wet voorkoming misbruik chemicaliën (Wvmc) maar dat houdt geen beperking in voor de handel in deze stof. Plaatsing van GBL op één van de lijsten, behorende bij de Europese Verordeningen die betrekking hebben op drugsprecursoren, zou betekenen dat GBL als geregistreerde stof wordt aangemerkt. Op grond van de Wvmc kan de handel in GBL dan beter worden gecontroleerd en aan vergunningen worden gebonden. Dit traject is inmiddels gestart.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het verbod slechts een eerste stap is op weg naar een totaalaanpak? Deelt u de mening dat preventie in de totaalaanpak een belangrijke rol heeft? Zijn er internationaal al voorbeelden van preventie die in het bijzonder is gericht op GHB?

Antwoord 7

Wij verwachten dat de plaatsing van GHB op lijst I van de Opiumwet een belangrijke bijdrage zal kunnen leveren aan het terugdringen van de problematiek rond GHB. Politie en justitie kunnen straks ingrijpen als duidelijk is dat iemand bezig is met voorbereidingen voor de productie van GHB. Ook (gezondheids)preventie is uiteraard belangrijk. Gebleken is dat problemen met het gebruik van GHB voorkomen in uiteenlopende groepen. Daarom is het van belang dat de preventiemaatregelen worden toegesneden op verschillende doelgroepen gebruikers.

Het project Uitgaan en Drugs van het Trimbos-instituut heeft een factsheet opgesteld waarin verschillende preventieve aanpakken rond het gebruik van GHB zijn opgenomen, die zijn toegesneden op diverse doelgroepen. Voor zover bekend zijn geen internationale voorbeelden van doelgroepspecifieke preventie beschikbaar.

Daarnaast maak ik, conform mijn toezegging tijdens het drugsdebat met uw kamer van 28 maart jl., een analyse van de knelpunten in vijf regio's waar veel problemen zijn rond het gebruik van GHB. Vóór de zomer zal ik u over mijn bevindingen informeren.

Vraag 8

Hoe bezieet u de mogelijkheid om het verkopen van GBL via een vergunningensysteem te laten verlopen, zoals dat in EU-landen Bulgarije, Slowakije en Zweden het geval is?

Antwoord 8

Vooralsnog acht ik de in antwoord 6 genoemde maatregelen voldoende.

Vraag 9

Hoe bezieet u de denaturatie van GBL, zodat deze niet meer voor menselijke consumptie kan worden gebruikt, zoals eerder is gebeurd met spiritus?

Antwoord 9

Denaturatie van GBL heeft alleen effect als daarover internationale afspraken worden gemaakt.

Vraag 10

Hoeveel meldingen zijn er precies bij het meldpunt verdachte transacties chemicaliën van de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD) binnengekomen? Bent u het met de FIOD eens dat het meldpunt niet goed onder de aandacht is gebracht? Wat gaat u doen om deze achterstand goed te maken?

Antwoord 10

In 2011 zijn 9 meldingen gedaan bij het meldpunt die te relateren zijn aan GBL. De FIOD tekent daarbij aan dat er voor GBL geen plicht tot melden bestaat, omdat het een niet geregistreerde stof betreft in het kader van de precursorenregelgeving.

De FIOD is van mening dat er voldoende aandacht wordt besteed aan de bekendheid van het meldpunt. Bij de binnenlandse toezichtcontroles bij het bedrijfsleven door de Douane wordt nadrukkelijk gewezen op het bestaan van het meldpunt. De medewerkers van het meldpunt hebben ook zelf regelmatig contact met het bedrijfsleven en de relevante brancheverenigingen en brengen daar het belang van de meldingen onder de aandacht. Daarbij wordt ook aangedrongen op vrijwillige melding van ongebruikelijke transacties met bepaalde niet geregistreerde chemicaliën (waaronder GBL). Ik ben derhalve van mening dat er geen sprake is van achterstand ter zake.